

BÁO CÁO

Tổng kết việc thi hành Nghị quyết số 14/2018/NQ-HĐND ngày 12/12/2018 của Hội đồng nhân dân tỉnh Lào Cai quy định mức chi tổ chức Hội thi Sáng tạo kỹ thuật và Cuộc thi Sáng tạo thanh, thiếu niên, nhi đồng cấp tỉnh

Thực hiện quy định của Luật Ban hành văn bản quy phạm pháp luật số 64/2025/QH15 (được sửa đổi, bổ sung bởi Luật số 87/2025/QH15), Sở khoa học và Công nghệ tỉnh Lào Cai đã chủ trì, phối hợp với Liên hiệp các Hội Khoa học và Kỹ thuật tỉnh tiến hành tổng kết việc thi hành Nghị quyết số 14/2018/NQ-HĐND ngày 12/12/2018 của Hội đồng nhân dân tỉnh Lào Cai về quy định mức chi tổ chức Hội thi Sáng tạo kỹ thuật và Cuộc thi Sáng tạo thanh, thiếu niên, nhi đồng cấp tỉnh. Kết quả như sau:

I. BỐI CẢNH THỰC HIỆN TỔNG KẾT

1. Bối cảnh trong nước và quốc tế liên quan đến các chính sách/dự thảo

1.1. Bối cảnh quốc tế và xu thế phát triển khoa học, công nghệ và đổi mới sáng tạo

Trong những năm gần đây, cùng với tiến trình toàn cầu hóa và sự phát triển mạnh mẽ của cuộc Cách mạng công nghiệp lần thứ tư, khoa học, công nghệ và đổi mới sáng tạo ngày càng giữ vai trò quyết định đối với năng lực cạnh tranh và sự phát triển bền vững của mỗi quốc gia, địa phương. Những thành tựu mới trong các lĩnh vực như trí tuệ nhân tạo, dữ liệu lớn, công nghệ sinh học, vật liệu mới, công nghệ số... đang làm thay đổi sâu sắc phương thức sản xuất, quản trị và tổ chức đời sống xã hội.

Trong bối cảnh đó, nhiều quốc gia đã chủ động xây dựng hệ sinh thái đổi mới sáng tạo với sự tham gia của nhiều chủ thể, bao gồm cơ quan quản lý nhà nước, viện nghiên cứu, trường đại học, doanh nghiệp và cộng đồng sáng tạo. Trong hệ sinh thái này, các hội thi, giải thưởng sáng tạo khoa học - kỹ thuật được xem là một trong những công cụ chính sách quan trọng nhằm phát hiện, tôn vinh và thúc đẩy các sáng kiến, giải pháp có giá trị khoa học và thực tiễn.

Các chương trình thi sáng tạo được tổ chức rộng rãi ở nhiều quốc gia, không chỉ dành cho các nhà khoa học chuyên nghiệp mà còn hướng tới cộng đồng kỹ sư, người lao động, học sinh và thanh thiếu niên. Thông qua các hoạt động này, phong trào nghiên cứu khoa học và đổi mới sáng tạo được lan tỏa trong toàn xã hội, góp phần hình thành nguồn nhân lực khoa học - công nghệ và thúc đẩy quá trình

chuyên giao tiến bộ kỹ thuật vào thực tiễn sản xuất và đời sống.

1.2. Bối cảnh trong nước

Ở Việt Nam, Đảng và Nhà nước luôn xác định khoa học, công nghệ và đổi mới sáng tạo là một trong những động lực quan trọng thúc đẩy phát triển kinh tế - xã hội, nâng cao năng suất lao động và năng lực cạnh tranh của nền kinh tế. Nhiều chủ trương, chính sách lớn đã được ban hành nhằm phát huy vai trò của đội ngũ trí thức, thúc đẩy hoạt động nghiên cứu, ứng dụng và chuyển giao tiến bộ khoa học - kỹ thuật vào thực tiễn.

Các văn bản quan trọng của Trung ương đã khẳng định rõ định hướng này, như: Nghị quyết số 20-NQ/TW ngày 01/11/2012 của Ban Chấp hành Trung ương Đảng khóa XI về phát triển khoa học và công nghệ phục vụ sự nghiệp công nghiệp hóa, hiện đại hóa đất nước; Nghị quyết số 27-NQ/TW ngày 06/8/2008 của Ban Chấp hành Trung ương Đảng khóa X về “Xây dựng đội ngũ trí thức trong thời kỳ đẩy mạnh công nghiệp hóa - hiện đại hóa đất nước”; ...

Hệ thống pháp luật liên quan đến khoa học và công nghệ, ngân sách nhà nước, thi đua - khen thưởng và quản lý tài chính từng bước được hoàn thiện, tạo hành lang pháp lý cho việc tổ chức các hoạt động khuyến khích sáng tạo và tôn vinh các công trình khoa học - kỹ thuật có giá trị.

Đối với hoạt động tổ chức các hội thi và giải thưởng sáng tạo khoa học - kỹ thuật, Bộ Tài chính đã ban hành Thông tư số 27/2018/TT-BTC quy định cơ chế quản lý và sử dụng kinh phí tổ chức các giải thưởng khoa học và công nghệ, hội thi sáng tạo kỹ thuật. Trên cơ sở đó, các địa phương đã ban hành nghị quyết của Hội đồng nhân dân tỉnh để cụ thể hóa mức chi phù hợp với điều kiện thực tiễn, bảo đảm nguồn lực tài chính cho việc tổ chức các hoạt động sáng tạo.

1.3. Bối cảnh tại tỉnh Lào Cai

Tại tỉnh Lào Cai, phong trào nghiên cứu khoa học và lao động sáng tạo trong đội ngũ trí thức, cán bộ kỹ thuật, người lao động và học sinh ngày càng được quan tâm và phát triển. Nhiều sáng kiến, giải pháp kỹ thuật được hình thành từ thực tiễn sản xuất và đời sống, góp phần nâng cao hiệu quả hoạt động của các cơ quan, đơn vị, doanh nghiệp cũng như phục vụ phát triển kinh tế - xã hội của địa phương.

Trong quá trình đó, Hội thi Sáng tạo kỹ thuật và Cuộc thi Sáng tạo thanh, thiếu niên, nhi đồng đã trở thành những hoạt động thường niên có ý nghĩa quan trọng nhằm phát hiện, tôn vinh và nhân rộng các giải pháp sáng tạo trên địa bàn tỉnh.

Nhằm tạo cơ sở pháp lý cho việc tổ chức các hoạt động này, Hội đồng nhân dân tỉnh đã ban hành Nghị quyết số 14/2018/NQ-HĐND ngày 12/12/2018 quy định mức chi tổ chức Hội thi Sáng tạo kỹ thuật và Cuộc thi Sáng tạo thanh, thiếu niên, nhi đồng cấp tỉnh.

Sau hơn 6 năm triển khai thực hiện, trong bối cảnh hệ thống pháp luật có nhiều điều chỉnh, điều kiện kinh tế - xã hội có nhiều thay đổi và yêu cầu phát triển khoa học, công nghệ ngày càng cao, việc tổng kết, đánh giá toàn diện việc thi hành Nghị quyết là cần thiết nhằm đánh giá kết quả đạt được, xác định những hạn chế, bất cập và đề xuất hoàn thiện chính sách phù hợp với tình hình mới.

2. Quá trình thực hiện tổng kết

Nghị quyết số 14/2018/NQ-HĐND của Hội đồng nhân dân tỉnh Lào Cai được ban hành trong bối cảnh các hoạt động thúc đẩy sáng tạo khoa học và công nghệ tại địa phương đang từng bước hình thành và phát triển. Trong thời gian qua, Nghị quyết đã tạo cơ sở pháp lý quan trọng cho việc bố trí kinh phí tổ chức các Cuộc thi, Hội thi sáng tạo khoa học và công nghệ, góp phần duy trì và phát triển phong trào sáng tạo trong các tầng lớp nhân dân.

Tuy nhiên, từ năm 2018 đến nay, hệ thống pháp luật liên quan đến quản lý ngân sách nhà nước, khoa học và công nghệ, đổi mới sáng tạo và xây dựng văn bản quy phạm pháp luật đã có nhiều thay đổi. Một số văn bản pháp luật mới được ban hành, đặc biệt là Luật Khoa học, Công nghệ và Đổi mới sáng tạo 2025, Luật Ngân sách nhà nước 2025 và các nghị định hướng dẫn thi hành, đã đặt ra yêu cầu cần rà soát, đánh giá sự phù hợp của các chính sách hiện hành ở địa phương.

Trong bối cảnh đó, việc tổ chức tổng kết thi hành Nghị quyết số 14/2018/NQ-HĐND được thực hiện nhằm đánh giá toàn diện kết quả thực hiện, làm rõ những ưu điểm, hạn chế và bất cập của chính sách, qua đó đề xuất xây dựng Nghị quyết mới thay thế cho phù hợp với quy định pháp luật hiện hành và yêu cầu phát triển hoạt động sáng tạo khoa học và công nghệ trên địa bàn tỉnh.

2.1. Xây dựng kế hoạch và tổ chức triển khai tổng kết

Thực hiện chỉ đạo của Ủy ban nhân dân tỉnh Lào Cai tại Công văn số 3573/UBND-TH ngày 01/11/2025 về việc rà soát, xây dựng văn bản quy phạm pháp luật thuộc lĩnh vực khoa học và công nghệ, Sở Khoa học và Công nghệ đã chủ trì, phối hợp với Liên hiệp các Hội Khoa học và Kỹ thuật tỉnh xây dựng kế hoạch tổng kết việc thi hành Nghị quyết số 14/2018/NQ-HĐND.

Kế hoạch tổng kết xác định rõ phạm vi, nội dung, phương pháp và tiến độ thực hiện, tập trung đánh giá việc thi hành Nghị quyết trên các phương diện chủ yếu gồm: cơ sở pháp lý của chính sách, kết quả triển khai trong thực tiễn, hiệu quả sử dụng nguồn lực ngân sách và tác động của chính sách đối với phong trào sáng tạo khoa học và công nghệ trên địa bàn tỉnh.

Trên cơ sở kế hoạch đã ban hành, hai đơn vị đã tổ chức triển khai các nhiệm vụ tổng kết; phân công trách nhiệm cho các đơn vị chuyên môn trong việc thu thập số liệu, tổng hợp thông tin, rà soát các quy định pháp luật có liên quan và đánh giá tình hình thực hiện chính sách trong thời gian qua.

2.2. Thu thập thông tin và đánh giá thực tiễn thi hành

Trong quá trình tổng kết, Sở Khoa học và Công nghệ tiến hành thu thập thông tin, số liệu từ các cơ quan, đơn vị có liên quan đến việc tổ chức các Cuộc thi, Hội thi sáng tạo khoa học và công nghệ trên địa bàn tỉnh.

Nội dung tổng hợp và đánh giá tập trung vào các vấn đề chủ yếu như:

- Kết quả tổ chức các kỳ Hội thi Sáng tạo kỹ thuật và Cuộc thi Sáng tạo thanh, thiếu niên, nhi đồng cấp tỉnh trong thời gian thực hiện Nghị quyết.
- Số lượng giải pháp, đề tài, mô hình sáng tạo tham gia và được xét giải, cũng như khả năng ứng dụng của các giải pháp trong thực tiễn.
- Việc bố trí, quản lý và sử dụng kinh phí cho các hoạt động tổ chức Cuộc thi, Hội thi theo quy định của Nghị quyết.
- Những khó khăn, vướng mắc phát sinh trong quá trình tổ chức thực hiện tại các cơ quan, đơn vị.

Song song với việc tổng hợp số liệu thực tiễn, Sở Khoa học và Công nghệ tiến hành rà soát, đối chiếu nội dung của Nghị quyết với các quy định pháp luật hiện hành có liên quan, bao gồm: Luật Ngân sách nhà nước 2025, Luật Khoa học, Công nghệ và Đổi mới sáng tạo 2025, Thông tư 03/2019/TT-BTC, Nghị định 78/2025/NĐ-CP, Nghị định 80/2025/NĐ-CP và Nghị định 187/2025/NĐ-CP.

Việc rà soát nhằm đánh giá mức độ phù hợp, tính thống nhất của Nghị quyết với hệ thống pháp luật hiện hành, đồng thời xác định những nội dung cần sửa đổi, bổ sung hoặc thay thế để bảo đảm tính hợp hiến, hợp pháp và khả thi của chính sách.

2.3. Xây dựng dự thảo Nghị quyết thay thế và tổ chức lấy ý kiến

Trên cơ sở kết quả tổng kết bước đầu và rà soát các quy định pháp luật có liên quan, Sở Khoa học và Công nghệ đã chủ trì xây dựng dự thảo Nghị quyết mới thay thế Nghị quyết số 14/2018/NQ-HĐND.

Dự thảo Nghị quyết được xây dựng theo hướng cập nhật đầy đủ các căn cứ pháp lý mới, điều chỉnh nội dung và mức chi cho phù hợp với quy định của pháp luật hiện hành, đồng thời bảo đảm tính kế thừa và ổn định của chính sách nhằm tiếp tục duy trì và phát triển phong trào sáng tạo khoa học và công nghệ trên địa bàn tỉnh.

Việc sắp xếp tổ chức bộ máy của Liên hiệp các Hội Khoa học và Kỹ thuật tỉnh không ảnh hưởng đến việc ban hành Nghị quyết thay thế Nghị quyết số 14/2018/NQ-HĐND:

Thứ nhất, việc sắp xếp, kiện toàn tổ chức bộ máy của Liên hiệp các Hội Khoa học và Kỹ thuật Việt Nam (*gọi tắt là Liên hiệp Hội Việt Nam*) và Liên hiệp các Hội Khoa học và Kỹ thuật tỉnh (*gọi tắt là Liên hiệp Hội tỉnh*) là nội dung thuộc chủ trương chung của Đảng và Nhà nước về tiếp tục đổi mới, sắp xếp tổ chức bộ máy của hệ thống chính trị theo hướng tinh gọn, hoạt động hiệu lực, hiệu quả.

Việc sáp nhập, hợp nhất các Hội do Đảng, Nhà nước giao nhiệm vụ được thực hiện theo Kết luận số 174-KL/TW ngày 4/7/2025 của Bộ Chính trị “về tiếp tục xây dựng tổ chức, hoạt động của đơn vị hành chính 2 cấp”; Kết luận số 177-KL/TW ngày 11/7/2025 của Bộ Chính trị “về tiếp tục xây dựng tổ chức, hoạt động của đơn vị hành chính 2 cấp bảo đảm thông suốt, hiệu quả”; Kết luận số 178-KL/TW ngày 17/7/2025 của Bộ Chính trị, Ban Bí thư “về tiếp tục triển khai các nhiệm vụ bảo đảm tổ chức bộ máy của đơn vị hành chính 2 cấp hoạt động thông suốt, hiệu quả” và Hướng dẫn số 05/HD-MTTW-BTT ngày 30/7/2025 của Ban Thường trực Ủy ban Trung ương Mặt trận Tổ quốc Việt Nam “về việc tiếp tục thực hiện sắp xếp, tinh gọn, hợp nhất các hội quần chúng do Đảng, Nhà nước giao nhiệm vụ ở tỉnh, xã”.

Tại Lào Cai, Liên hiệp Hội tỉnh được thành lập theo Quyết định số 300/QĐ-UBND ngày 09/7/2025 của Ủy ban nhân dân tỉnh Lào Cai “về việc hợp nhất Liên các Hội Khoa học và Kỹ thuật tỉnh Yên Bái và Liên các Hội Khoa học và Kỹ thuật tỉnh Lào Cai thành Liên các Hội Khoa học và Kỹ thuật tỉnh Lào Cai”. Việc sắp xếp tổ chức bộ máy của Liên hiệp Hội tỉnh đã được thực hiện theo Đề án số 05/ĐA-MTTQ ngày 19/6/2025 của Ủy ban Mặt trận Tổ quốc Việt Nam tỉnh Yên Bái - tỉnh Lào Cai “về sắp xếp, hợp nhất Mặt trận Tổ quốc, các tổ chức chính trị - xã hội, các Hội quần chúng do Đảng và Nhà nước giao nhiệm vụ tại hai tỉnh Yên Bái (trước hợp nhất) và Lào Cai (trước hợp nhất) về trực thuộc Mặt trận Tổ quốc Việt Nam tỉnh Lào Cai (sau hợp nhất)”; Kết luận số 83-KL/TU ngày 27/8/2025 của Tỉnh ủy Lào Cai “về Đề án sắp xếp tổ chức bộ máy bên trong của các Hội quần chúng do Đảng và Nhà nước giao nhiệm vụ.”. Theo đó, Liên hiệp Hội tỉnh đã được chuyển giao về trực thuộc hệ thống của Mặt trận Tổ quốc Việt Nam tỉnh; cơ quan chuyên trách của Liên hiệp Hội cũng được tổ chức lại và đặt trong Cơ quan Ủy ban Mặt trận Tổ quốc tỉnh theo Quyết định số 65/QĐ-SNV ngày 05/8/2025 của Sở Nội vụ Lào Cai về việc điều động nhân sự thuộc các Hội quần chúng do Đảng và Nhà nước giao nhiệm vụ nhằm bảo đảm thống nhất đầu mối quản lý và nâng cao hiệu quả hoạt động.

Gần đây nhất, ngày 05/01/2026, Bộ Chính trị, Ban Bí thư đã ban hành Kết luận số 230-KL/TW về Đề án sắp xếp, tinh gọn các hội quần chúng do Đảng, Nhà nước giao nhiệm vụ và Đề án đánh giá mô hình hoạt động của Liên minh Hợp tác xã Việt Nam, Liên đoàn Thương mại và Công nghiệp Việt Nam. Theo đó, Bộ Chính trị, Ban Bí thư Giao Đảng ủy Mặt trận Tổ quốc, các đoàn thể Trung ương “*Lãnh đạo, chỉ đạo tiếp tục nghiên cứu, rà soát tinh gọn tổ chức bộ máy bên trong của các hội; rà soát, sắp xếp, tinh gọn tổ chức, các pháp nhân trực thuộc, chỉ giữ lại những tổ chức pháp nhân trực thuộc có chức năng phù hợp, cần thiết, hoạt động hiệu quả, đúng tôn chỉ, mục đích của hội; ...*”.

Như vậy, việc sắp xếp nêu trên là thay đổi về cơ cấu tổ chức và đầu mối quản lý, không làm thay đổi chức năng, nhiệm vụ của các tổ chức hội cũng như không làm thay đổi mục tiêu, nhiệm vụ và phương thức tổ chức Hội thi, Cuộc thi đang được triển khai trên phạm vi cả nước cũng như trên địa bàn tỉnh.

Thứ hai, thực hiện Quyết định số 165/2006/QĐ-TTg ngày 14/7/2006 của Thủ tướng Chính phủ “về việc tổ chức Hội thi Sáng tạo kỹ thuật toàn quốc”; Công văn số 9365/VPCP-KTTH ngày 01/11/2026 của Văn phòng Chính phủ “về việc tổ chức các giải thưởng của Quỹ VIFOTEC”, Liên hiệp Hội Việt Nam được Thủ tướng Chính phủ giao nhiệm vụ chủ trì, phối hợp với các Bộ, Cơ quan liên quan tiếp tục tổ chức Hội thi Sáng tạo kỹ thuật (*gọi tắt là Hội thi*) toàn quốc 2 năm 1 lần và Cuộc thi Sáng tạo thanh, thiếu niên, nhi đồng (*gọi tắt là Cuộc thi*) toàn quốc 1 năm 1 lần.

Tại Lào Cai, ngày 17/11/2025, Ủy ban nhân dân tỉnh đã có Công văn số 4029/UBND-NC thống nhất chủ trương đồng ý tổ chức Hội thi Sáng tạo kỹ thuật tỉnh Lào Cai lần thứ I (2026 - 2027); đến ngày 28/01/2026 của Ủy ban nhân dân tỉnh tiếp tục ban hành Công văn số 706/UBND-NC “về việc triển khai Cuộc thi Sáng tạo dành cho thanh thiếu niên, nhi đồng toàn quốc năm 2026; Giải thưởng Sáng tạo KH-CN Việt Nam năm 2026; Hội thi Sáng tạo Kỹ thuật toàn quốc lần thứ 19”. Theo đó, Ủy ban nhân dân tỉnh là cơ quan chịu trách nhiệm triển khai, tổ chức Hội thi, Cuộc thi; quyết định thành lập Ban Tổ chức và giao Liên hiệp Hội tỉnh chủ trì, phối hợp với Sở Khoa học và Công nghệ, các cơ quan, đơn vị có liên quan triển khai Giải thưởng Sáng tạo KH-CN Việt Nam và Hội thi, Cuộc thi theo hướng dẫn, chỉ đạo của Liên hiệp Hội Việt Nam.

Qua rà soát cho thấy việc sắp xếp tổ chức bộ máy không làm thay đổi phạm vi điều chỉnh của Nghị quyết; thẩm quyền tổ chức thực hiện các Hội thi, Cuộc thi vẫn thuộc trách nhiệm của Ủy ban nhân dân tỉnh và có thể chủ động phân công cơ quan thường trực phù hợp với tình hình tổ chức bộ máy trong từng thời kỳ. Vì vậy, việc ban hành Nghị quyết thay thế Nghị quyết số 14/2018/NQ-HĐND không bị ảnh hưởng bởi việc sắp xếp tổ chức bộ máy của Liên hiệp Hội Việt Nam và Liên hiệp Hội tỉnh.

Ngày, Sở Khoa học và Công nghệ ban hành Công văn/SKHCN-VP gửi lấy ý kiến đối với dự thảo Nghị quyết và các tài liệu liên quan, bao gồm Tờ trình và dự thảo văn bản, tới các sở, ban, ngành của tỉnh, Ủy ban nhân dân các xã, phường và các cơ quan, đơn vị có liên quan.

2.4. Tổng hợp, tiếp thu và giải trình ý kiến góp ý

Đến tháng ... năm 2026, Sở Khoa học và Công nghệ đã nhận được tổng cộng ý kiến tham gia góp ý đối với dự thảo Nghị quyết, trong đó có ý kiến của các sở, ban, ngành cấp tỉnh và ý kiến của Ủy ban nhân dân các xã, phường.

Qua tổng hợp cho thấy, đa số các cơ quan, đơn vị cơ bản thống nhất với sự

cần thiết ban hành Nghị quyết mới thay thế Nghị quyết số 14/2018/NQ-HĐND, đồng thời nhất trí với các nội dung chính của dự thảo Nghị quyết.

Trên cơ sở các ý kiến góp ý, Sở Khoa học và Công nghệ đã tiến hành tổng hợp, phân loại và xây dựng bảng tổng hợp ý kiến góp ý; đồng thời nghiên cứu tiếp thu, chỉnh sửa dự thảo Nghị quyết đối với các nội dung góp ý phù hợp.

Một số nội dung được tiếp thu, chỉnh sửa chủ yếu liên quan đến việc cập nhật căn cứ pháp lý, hoàn thiện thể thức văn bản theo quy định của Nghị định 187/2025/NĐ-CP, bổ sung quy định chuyển tiếp và hoàn thiện các thành phần hồ sơ trình ban hành văn bản.

Đối với một số ý kiến đề nghị, Sở Khoa học và Công nghệ đã xem xét và giải trình việc nhằm bảo đảm tính ổn định của chính sách và sự thống nhất với quy định của cơ quan có thẩm quyền.

2.5. Hoàn thiện hồ sơ tổng kết và chuẩn bị trình ban hành Nghị quyết

Trên cơ sở kết quả tổng kết việc thi hành Nghị quyết và ý kiến góp ý của các cơ quan, đơn vị liên quan, Sở Khoa học và Công nghệ đã hoàn thiện Báo cáo tổng kết việc thi hành Nghị quyết theo quy định tại Mẫu số 08 Phụ lục IV ban hành kèm theo Nghị định 80/2025/NĐ-CP.

Báo cáo tổng kết được hoàn thiện cùng với các tài liệu liên quan, bao gồm phụ lục đánh giá sự phù hợp với chủ trương của Đảng, hệ thống pháp luật hiện hành và các nội dung liên quan đến việc xây dựng chính sách.

2.6. Nhận xét chung về quá trình tổng kết

Quá trình tổ chức tổng kết việc thi hành Nghị quyết 14/2018/NQ-HĐND được thực hiện bảo đảm khách quan, toàn diện và đúng quy trình xây dựng văn bản quy phạm pháp luật, bảo đảm sự tham gia của các cơ quan, đơn vị liên quan và phản ánh tương đối đầy đủ thực tiễn triển khai tại địa phương.

Kết quả tổng kết cho thấy Nghị quyết đã phát huy vai trò tích cực trong việc tạo cơ sở pháp lý cho hoạt động tổ chức các Cuộc thi, Hội thi sáng tạo khoa học và công nghệ trên địa bàn tỉnh, góp phần thúc đẩy phong trào nghiên cứu khoa học, cải tiến kỹ thuật và ứng dụng sáng kiến trong sản xuất, đời sống. Tuy nhiên, qua quá trình rà soát và đánh giá cũng cho thấy một số nội dung của Nghị quyết đã bộc lộ những hạn chế nhất định, đặc biệt là sự chưa còn phù hợp với một số quy định pháp luật mới ban hành và yêu cầu thực tiễn trong giai đoạn hiện nay.

Trong bối cảnh hệ thống pháp luật về khoa học, công nghệ, đổi mới sáng tạo và quản lý ngân sách nhà nước đã có nhiều điều chỉnh, việc tiếp tục rà soát, hoàn thiện cơ chế chính sách về mức chi tổ chức các Cuộc thi, Hội thi sáng tạo khoa học và công nghệ là cần thiết nhằm bảo đảm tính thống nhất của hệ thống pháp luật, đồng thời tạo điều kiện thuận lợi hơn cho việc tổ chức các hoạt động khuyến khích sáng tạo trên địa bàn tỉnh.

Kết quả tổng kết việc thi hành Nghị quyết là cơ sở quan trọng để Ủy ban

nhân dân tỉnh Lào Cai xem xét, trình Hội đồng nhân dân tỉnh Lào Cai ban hành Nghị quyết mới thay thế Nghị quyết 14/2018/NQ-HĐND, bảo đảm phù hợp với các quy định pháp luật hiện hành và đáp ứng yêu cầu phát triển hoạt động khoa học, công nghệ và đổi mới sáng tạo trên địa bàn tỉnh trong giai đoạn tới. Việc tổng kết thi hành Nghị quyết đồng thời là bước quan trọng nhằm hoàn thiện cơ chế, chính sách của địa phương trong việc thực hiện các chủ trương của Đảng về phát triển khoa học, công nghệ và phát huy tiềm năng sáng tạo của đội ngũ trí thức và nhân dân.

II. KẾT QUẢ THỰC HIỆN

1. Công tác chỉ đạo, triển khai và tổ chức thi hành văn bản quy phạm pháp luật

Sau khi Nghị quyết số 14/2018/NQ-HĐND được ban hành, Ủy ban nhân dân tỉnh đã chỉ đạo các sở, ngành, địa phương liên quan triển khai thực hiện; giao Liên hiệp các Hội Khoa học và Kỹ thuật tỉnh làm cơ quan thường trực tham mưu tổ chức Hội thi Sáng tạo kỹ thuật và phối hợp tổ chức Cuộc thi Sáng tạo thanh, thiếu niên, nhi đồng cấp tỉnh theo quy định.

Sở Khoa học và Công nghệ, với vai trò là cơ quan quản lý nhà nước về khoa học và công nghệ trên địa bàn tỉnh, đã chủ trì phối hợp với Liên hiệp các Hội Khoa học và Kỹ thuật tỉnh và các cơ quan liên quan tham mưu cho Ủy ban nhân dân tỉnh xây dựng kế hoạch tổ chức Hội thi Sáng tạo kỹ thuật và Cuộc thi Sáng tạo thanh, thiếu niên, nhi đồng theo định kỳ.

Trên cơ sở các kế hoạch được phê duyệt, các cơ quan liên quan đã ban hành thể lệ, hướng dẫn tham gia, tổ chức tuyên truyền, vận động các tổ chức, cá nhân tham gia hội thi, cuộc thi; đồng thời tổ chức công tác chấm giải, tôn vinh và khen thưởng theo đúng quy định.

Nghị quyết số 14/2018/NQ-HĐND đã trở thành căn cứ pháp lý quan trọng để: xây dựng kế hoạch tổ chức Hội thi và Cuộc thi; lập dự toán và bố trí kinh phí tổ chức; quản lý, sử dụng và thanh quyết toán kinh phí theo đúng quy định của pháp luật về ngân sách nhà nước.

Nhìn chung, công tác tổ chức triển khai Nghị quyết được thực hiện tương đối đồng bộ; các cơ quan chủ trì và phối hợp đã chủ động trong công tác tuyên truyền, hướng dẫn và vận động các tổ chức, cá nhân tham gia.

2. Kết quả thi hành văn bản quy phạm pháp luật, đánh giá ưu điểm, bất cập, hạn chế của văn bản quy phạm pháp luật

2.1. Kết quả đạt được

Trong giai đoạn 2019-2024, việc tổ chức Hội thi Sáng tạo kỹ thuật và Cuộc thi Sáng tạo thanh, thiếu niên, nhi đồng cấp tỉnh được duy trì thường xuyên, nề nếp, bám sát quy định của Trung ương và điều kiện thực tế của tỉnh.

2.1.1. Kết quả tổ chức Hội thi Sáng tạo kỹ thuật

Hội thi Sáng tạo kỹ thuật là hoạt động có ý nghĩa quan trọng nhằm phát hiện, tôn vinh các giải pháp kỹ thuật có giá trị khoa học và thực tiễn cao; đồng thời khuyến khích phong trào nghiên cứu khoa học, cải tiến kỹ thuật trong đội ngũ trí thức, cán bộ kỹ thuật, người lao động và các tầng lớp nhân dân.

Tại tỉnh Lào Cai (trước khi hợp nhất), việc tổ chức Hội thi Sáng tạo kỹ thuật giai đoạn từ năm 2019 đến nay được triển khai trên cơ sở các quy định tại Nghị quyết 14/2018/NQ-HĐND của Hội đồng nhân dân tỉnh Lào Cai về quy định mức chi đối với Hội thi Sáng tạo kỹ thuật và Cuộc thi Sáng tạo thanh, thiếu niên, nhi đồng. Trên cơ sở đó, Hội thi được tổ chức định kỳ, tạo hành lang pháp lý và nguồn lực tài chính cần thiết để duy trì và phát triển phong trào sáng tạo kỹ thuật trong toàn tỉnh. Từ năm 2019 đến năm 2025, Hội thi tiếp tục thu hút sự tham gia của đông đảo các nhà khoa học, cán bộ kỹ thuật, giáo viên, doanh nghiệp và người lao động; đã có 88 giải pháp sáng tạo được lựa chọn trao giải cấp tỉnh (14 giải Nhất, 24 giải Nhì, 25 giải Ba và 25 giải Khuyến khích) và đưa vào áp dụng trong thực tiễn sản xuất và đời sống.

Tại tỉnh Yên Bái (trước khi hợp nhất), Hội thi Sáng tạo kỹ thuật được duy trì tổ chức thường xuyên từ năm 2003 theo cơ chế và nguồn lực của địa phương, không áp dụng các quy định tại Nghị quyết 14/2018/NQ-HĐND của tỉnh Lào Cai. Tuy nhiên, trong giai đoạn từ năm 2019 đến nay, hoạt động Hội thi vẫn được các cơ quan, đơn vị của tỉnh quan tâm tổ chức, góp phần duy trì phong trào nghiên cứu khoa học và sáng kiến cải tiến kỹ thuật trong nhiều lĩnh vực của đời sống kinh tế – xã hội.

Thực tiễn tổ chức Hội thi tại hai địa phương cho thấy nhiều công trình, giải pháp đoạt giải đã được áp dụng hiệu quả trong sản xuất, quản lý và đời sống, đặc biệt trong các lĩnh vực nông nghiệp, giáo dục, công nghiệp chế biến và công nghệ thông tin. Một số công trình tiêu biểu đã được lựa chọn tham gia Hội thi Sáng tạo kỹ thuật toàn quốc và đạt giải thưởng (01 giải Nhì, 01 giải Ba và 05 giải Khuyến khích); có 07 công trình được vinh danh trong “Sách vàng Sáng tạo Việt Nam”, qua đó khẳng định giá trị khoa học và khả năng ứng dụng của các giải pháp kỹ thuật do các cá nhân, tổ chức trên địa bàn tỉnh nghiên cứu và đề xuất.

Những kết quả đạt được cho thấy Hội thi Sáng tạo kỹ thuật không chỉ mang tính chất phong trào mà đã từng bước trở thành kênh quan trọng để phát hiện, khuyến khích và thúc đẩy việc ứng dụng các tiến bộ khoa học - kỹ thuật vào thực tiễn phát triển kinh tế - xã hội của địa phương.

2.1.2. Kết quả tổ chức Cuộc thi Sáng tạo thanh, thiếu niên, nhi đồng

Song song với Hội thi Sáng tạo kỹ thuật, Cuộc thi Sáng tạo thanh, thiếu niên, nhi đồng cấp tỉnh được tổ chức định kỳ hàng năm nhằm khuyến khích học sinh, thiếu niên trên địa bàn phát huy tư duy sáng tạo, vận dụng kiến thức khoa học – kỹ thuật để giải quyết các vấn đề trong học tập và đời sống.

Tại tỉnh Lào Cai, việc tổ chức Cuộc thi trong giai đoạn từ năm 2019 đến nay được thực hiện trên cơ sở các quy định tại Nghị quyết 14/2018/NQ-HĐND, qua đó bảo đảm nguồn lực tổ chức và chế độ khen thưởng cho các tác giả, nhóm tác giả đạt giải. Cuộc thi hằng năm thu hút sự tham gia của học sinh từ các trường tiểu học, trung học cơ sở và trung học phổ thông trên địa bàn tỉnh với nhiều mô hình, sản phẩm sáng tạo thuộc các lĩnh vực như đồ dùng học tập, giải pháp kỹ thuật phục vụ đời sống, bảo vệ môi trường, ứng dụng công nghệ thông tin và tự động hóa. Ban Tổ chức Cuộc thi tỉnh Lào Cai đã trao 230 giải thưởng cho các sản phẩm xuất sắc nhất (23 giải Nhất, 44 giải Nhì, 63 giải Ba, 88 giải Khuyến khích và 12 giải Chuyên đề).

Tại tỉnh Yên Bái, Cuộc thi cũng được duy trì tổ chức thường xuyên theo kế hoạch của địa phương và thu hút sự hưởng ứng của các trường học, giáo viên và học sinh. Thông qua Cuộc thi, nhiều học sinh đã bước đầu tiếp cận với phương pháp nghiên cứu khoa học, hình thành tư duy sáng tạo và kỹ năng vận dụng kiến thức liên môn để giải quyết các vấn đề thực tiễn.

Qua các năm tổ chức, số lượng và chất lượng các mô hình, sản phẩm dự thi từng bước được nâng lên; đã có 20 sản phẩm tiêu biểu đạt giải thưởng Cuộc thi Sáng tạo thanh, thiếu niên, nhi đồng toàn quốc (02 giải Đặc biệt, 03 giải Nhất, 02 giải Nhì, 06 giải Ba và 07 giải Khuyến khích). Cuộc thi không chỉ tạo sân chơi khoa học bổ ích cho học sinh mà còn góp phần khơi dậy niềm đam mê nghiên cứu khoa học, hình thành nền tảng cho việc phát triển nguồn nhân lực khoa học và công nghệ của địa phương trong tương lai.

2.1.3. Tác động của Nghị quyết đối với phong trào sáng tạo khoa học - kỹ thuật

Việc ban hành Nghị quyết 14/2018/NQ-HĐND của Hội đồng nhân dân tỉnh Lào Cai đã tạo cơ sở pháp lý quan trọng cho việc tổ chức và duy trì các hoạt động khuyến khích sáng tạo khoa học - kỹ thuật trên địa bàn tỉnh, đặc biệt thông qua Hội thi Sáng tạo kỹ thuật và Cuộc thi Sáng tạo thanh, thiếu niên, nhi đồng.

Trước hết, Nghị quyết đã góp phần hình thành cơ chế tài chính tương đối ổn định cho việc tổ chức các Hội thi, Cuộc thi, cho phép các cơ quan, đơn vị chủ động xây dựng kế hoạch, bố trí dự toán và triển khai các hoạt động chuyên môn liên quan. Việc quy định cụ thể các nội dung chi, mức chi giải thưởng và kinh phí phục vụ tổ chức đã giúp quá trình triển khai được thực hiện thống nhất, bảo đảm cơ sở pháp lý cho công tác quản lý, sử dụng và quyết toán kinh phí theo quy định.

Bên cạnh đó, Nghị quyết đã tạo động lực nhất định trong việc khuyến khích các tổ chức, cá nhân tích cực tham gia nghiên cứu, cải tiến kỹ thuật, đề xuất các giải pháp sáng tạo nhằm nâng cao hiệu quả sản xuất, quản lý và đời sống xã hội. Thông qua các kỳ Hội thi và Cuộc thi, nhiều giải pháp, mô hình sáng tạo đã được phát hiện, tôn vinh và từng bước được áp dụng vào thực tiễn, góp phần thúc đẩy

phong trào lao động sáng tạo trong các cơ quan, đơn vị, doanh nghiệp và trường học trên địa bàn tỉnh.

Về phương diện pháp lý, Nghị quyết đã cụ thể hóa các quy định của Trung ương, đặc biệt là Thông tư 27/2018/TT-BTC của Bộ Tài chính, phù hợp với thẩm quyền của cơ quan dân cử địa phương trong việc quyết định chính sách chi từ ngân sách nhà nước. Qua đó hình thành hành lang pháp lý thống nhất cho việc tổ chức các Hội thi, Cuộc thi sáng tạo khoa học - kỹ thuật trên địa bàn tỉnh.

Từ góc độ xã hội, các Hội thi và Cuộc thi đã góp phần từng bước hình thành môi trường khuyến khích đổi mới sáng tạo trong cộng đồng, thúc đẩy tinh thần nghiên cứu khoa học, cải tiến kỹ thuật trong đội ngũ trí thức, cán bộ, công chức, người lao động và học sinh. Nhiều công trình, giải pháp sáng tạo được tôn vinh và nhân rộng đã có đóng góp thiết thực vào sự phát triển kinh tế - xã hội của địa phương.

2.2. Đánh giá ưu điểm

Việc triển khai thực hiện Nghị quyết 14/2018/NQ-HĐND trong thời gian qua cho thấy một số kết quả tích cực chủ yếu sau:

- *Thứ nhất*, Nghị quyết đã tạo cơ sở pháp lý cho việc bố trí và sử dụng kinh phí từ ngân sách địa phương để tổ chức Hội thi Sáng tạo kỹ thuật và Cuộc thi Sáng tạo thanh, thiếu niên, nhi đồng cấp tỉnh, qua đó bảo đảm các hoạt động được duy trì ổn định và có tính kế hoạch.

- *Thứ hai*, cơ chế chi và giải thưởng được quy định tương đối rõ ràng, tạo điều kiện thuận lợi cho các cơ quan chủ trì trong việc xây dựng dự toán, tổ chức triển khai và thực hiện thanh quyết toán kinh phí theo quy định của pháp luật.

- *Thứ ba*, việc ban hành Nghị quyết đã góp phần khuyến khích phong trào nghiên cứu khoa học và sáng tạo kỹ thuật trên địa bàn tỉnh; thông qua các Hội thi và Cuộc thi đã phát hiện, tôn vinh nhiều công trình, giải pháp có giá trị ứng dụng trong sản xuất, đời sống, giáo dục và bảo vệ môi trường.

2.3. Bất cập, hạn chế

Bên cạnh những kết quả đạt được, quá trình thực hiện Nghị quyết 14/2018/NQ-HĐND cũng bộc lộ một số hạn chế, bất cập cần được nghiên cứu điều chỉnh.

Trước hết, mức chi giải thưởng và một số nội dung chi được quy định trong Nghị quyết đã được ban hành từ năm 2018, đến nay không còn thực sự phù hợp với mặt bằng chi tiêu cũng như giá trị thực tiễn của các công trình, giải pháp sáng tạo trong bối cảnh hiện nay. Điều này phần nào ảnh hưởng đến mức độ khuyến khích, động viên đối với các tổ chức, cá nhân tham gia hoạt động sáng tạo khoa học - kỹ thuật.

Bên cạnh đó, trong quá trình triển khai thực hiện, một số nội dung chi phải thường xuyên vận dụng hoặc dẫn chiếu các quy định mới của Trung ương ban

hành sau thời điểm Nghị quyết có hiệu lực, dẫn đến những khó khăn nhất định trong quá trình áp dụng và thực hiện.

Ngoài ra, yêu cầu phát triển khoa học, công nghệ và đổi mới sáng tạo của địa phương trong giai đoạn hiện nay ngày càng cao, trong khi cơ chế khuyến khích được quy định trong Nghị quyết chưa thật sự tương xứng với vai trò của các hoạt động sáng tạo khoa học - kỹ thuật trong phát triển kinh tế - xã hội.

Những hạn chế nêu trên đặt ra yêu cầu cần nghiên cứu, xây dựng và ban hành chính sách mới thay thế Nghị quyết 14/2018/NQ-HĐND nhằm bảo đảm phù hợp với các quy định pháp luật hiện hành và đáp ứng yêu cầu phát triển khoa học, công nghệ và đổi mới sáng tạo của địa phương trong giai đoạn tới.

3. Khó khăn, vướng mắc và nguyên nhân

Qua quá trình triển khai thực hiện Nghị quyết 14/2018/NQ-HĐND của Hội đồng nhân dân tỉnh Lào Cai, bên cạnh những kết quả đạt được, việc tổ chức Hội thi Sáng tạo kỹ thuật và Cuộc thi Sáng tạo thanh, thiếu niên, nhi đồng trên địa bàn tỉnh vẫn còn một số khó khăn, vướng mắc cần được xem xét, điều chỉnh cho phù hợp với yêu cầu thực tiễn.

3.1. Khó khăn, vướng mắc

- Thứ nhất, mức chi giải thưởng và một số nội dung chi phục vụ tổ chức Hội thi, Cuộc thi theo quy định tại Nghị quyết 14/2018/NQ-HĐND hiện không còn thực sự phù hợp với mặt bằng kinh tế - xã hội và yêu cầu khuyến khích hoạt động sáng tạo trong giai đoạn hiện nay. Sau nhiều năm triển khai, chi phí nghiên cứu, thử nghiệm, hoàn thiện sản phẩm và triển khai ứng dụng các giải pháp kỹ thuật ngày càng tăng, trong khi mức chi giải thưởng chưa được điều chỉnh tương ứng, dẫn đến mức độ động viên, khuyến khích đối với các tác giả, nhóm tác giả còn hạn chế.

- Thứ hai, một số nội dung chi trong quá trình tổ chức Hội thi và Cuộc thi vẫn phải vận dụng các quy định tại Thông tư 27/2018/TT-BTC của Bộ Tài chính. Tuy nhiên, do văn bản này được ban hành từ năm 2018, một số định mức chi đến nay không còn phù hợp với biến động về giá cả, chi phí tổ chức và yêu cầu nâng cao chất lượng của các Hội thi, Cuộc thi sáng tạo khoa học - kỹ thuật.

- Thứ ba, nguồn kinh phí dành cho tổ chức các hoạt động khuyến khích sáng tạo còn hạn chế, chủ yếu dựa vào ngân sách nhà nước; việc huy động nguồn lực xã hội hóa cho Hội thi và Cuộc thi chưa thật sự hiệu quả. Điều này phần nào ảnh hưởng đến quy mô tổ chức, công tác truyền thông, cũng như khả năng mở rộng các hoạt động hỗ trợ phát triển và ứng dụng các giải pháp sáng tạo sau khi đạt giải.

- Ngoài ra, mức chi giải thưởng của tỉnh hiện nay so với một số địa phương khác trong cả nước vẫn ở mức trung bình, chưa thật sự tạo sức hấp dẫn đủ lớn để thu hút các công trình nghiên cứu có quy mô hoặc hàm lượng khoa học - công

nghệ cao tham gia.

3.2. Nguyên nhân

Những khó khăn, hạn chế nêu trên xuất phát từ cả nguyên nhân khách quan và nguyên nhân chủ quan.

3.2.1. Nguyên nhân khách quan

Trước hết, Nghị quyết 14/2018/NQ-HĐND được ban hành trong bối cảnh điều kiện kinh tế - xã hội và mặt bằng chi tiêu của giai đoạn trước năm 2018. Sau nhiều năm thực hiện, các yếu tố kinh tế - xã hội, chi phí nghiên cứu, thử nghiệm và triển khai các giải pháp sáng tạo đã có nhiều thay đổi, trong khi chính sách chưa được điều chỉnh kịp thời để phù hợp với thực tiễn.

Bên cạnh đó, một số quy định của Trung ương liên quan đến cơ chế tài chính cho hoạt động tổ chức Hội thi Sáng tạo kỹ thuật và Cuộc thi Sáng tạo thanh, thiếu niên, nhi đồng vẫn chủ yếu dựa trên các định mức chi ban hành từ nhiều năm trước, làm hạn chế phần nào khả năng linh hoạt của địa phương trong việc điều chỉnh chính sách phù hợp với yêu cầu phát triển khoa học, công nghệ và đổi mới sáng tạo.

3.2.2. Nguyên nhân chủ quan

Về phía địa phương, công tác rà soát, đánh giá và cập nhật chính sách trong quá trình tổ chức thực hiện chưa được tiến hành thường xuyên, dẫn đến việc điều chỉnh các cơ chế hỗ trợ cho hoạt động sáng tạo chưa theo kịp với yêu cầu thực tiễn.

Ngoài ra, việc xây dựng cơ chế huy động nguồn lực xã hội hóa cho các hoạt động khuyến khích sáng tạo khoa học - kỹ thuật chưa được quan tâm đúng mức; sự tham gia của doanh nghiệp và các tổ chức xã hội trong việc tài trợ, đồng hành cùng Hội thi và Cuộc thi còn hạn chế, dẫn đến nguồn lực hỗ trợ cho phong trào sáng tạo chủ yếu vẫn phụ thuộc vào ngân sách nhà nước.

4. Xác định những vấn đề mới phát sinh trong thực tiễn

Qua tổng kết việc thi hành Nghị quyết 14/2018/NQ-HĐND cho thấy Nghị quyết đã phát huy hiệu quả trong một giai đoạn nhất định, góp phần tạo cơ sở pháp lý để duy trì và phát triển phong trào sáng tạo khoa học - kỹ thuật trên địa bàn tỉnh. Tuy nhiên, trong bối cảnh yêu cầu phát triển khoa học, công nghệ và đổi mới sáng tạo ngày càng cao, một số nội dung của Nghị quyết đã bộc lộ những hạn chế nhất định và không còn hoàn toàn phù hợp với điều kiện thực tiễn hiện nay.

Mặt khác, sau khi thực hiện việc hợp nhất đơn vị hành chính cấp tỉnh, tỉnh Lào Cai mới được hình thành trên cơ sở sáp nhập hai tỉnh Lào Cai và Yên Bái. Quy mô địa bàn, số lượng cơ quan, đơn vị, doanh nghiệp, trường học và đội ngũ trí thức trên địa bàn tăng lên đáng kể; nhu cầu phát hiện, tôn vinh và khuyến khích các sáng kiến, giải pháp sáng tạo phục vụ phát triển kinh tế - xã hội vì vậy cũng ngày càng lớn. Trong bối cảnh đó, việc tiếp tục áp dụng các quy định hiện hành

của Nghị quyết 14/2018/NQ-HĐND đã bộc lộ một số vấn đề cần được nghiên cứu điều chỉnh.

4.1. Mức chi quy định tại Nghị quyết 14 không còn phù hợp với thực tiễn

Các mức chi giải thưởng và một số nội dung chi tổ chức Hội thi Sáng tạo kỹ thuật và Cuộc thi Sáng tạo thanh, thiếu niên, nhi đồng được quy định tại Nghị quyết 14/2018/NQ-HĐND được xây dựng trên cơ sở mặt bằng giá và điều kiện kinh tế - xã hội của giai đoạn trước năm 2018.

Sau nhiều năm thực hiện, mặt bằng giá cả, chi phí tổ chức, chi phí nghiên cứu, thử nghiệm và hoàn thiện các giải pháp sáng tạo đã có nhiều thay đổi. Trong khi đó, mức chi giải thưởng hiện hành chưa được điều chỉnh tương ứng, dẫn đến chưa thực sự tương xứng với công sức, trí tuệ và giá trị khoa học - kỹ thuật của các công trình, giải pháp đoạt giải, đặc biệt đối với các giải pháp có hàm lượng khoa học - công nghệ cao.

So với một số địa phương trong cả nước, mức chi theo quy định của Nghị quyết hiện nay ở mức trung bình, chưa thật sự tạo sức hấp dẫn để thu hút các công trình nghiên cứu có quy mô hoặc giá trị ứng dụng cao tham gia Hội thi và Cuộc thi. Việc không kịp thời điều chỉnh mức chi có thể ảnh hưởng đến hiệu quả, uy tín và sức lan tỏa của các hoạt động khuyến khích sáng tạo khoa học - kỹ thuật trên địa bàn tỉnh.

4.2. Yêu cầu phù hợp với định hướng phát triển khoa học, công nghệ và đổi mới sáng tạo trong giai đoạn mới

Trong những năm gần đây, Đảng và Nhà nước xác định khoa học, công nghệ và đổi mới sáng tạo là động lực then chốt của phát triển kinh tế - xã hội. Các Hội thi và Cuộc thi sáng tạo khoa học - kỹ thuật ngày càng được nhìn nhận không chỉ là hoạt động mang tính phong trào mà còn là kênh quan trọng để phát hiện, ươm mầm và thúc đẩy ứng dụng các giải pháp khoa học - kỹ thuật vào thực tiễn.

Tuy nhiên, nội dung của Nghị quyết 14/2018/NQ-HĐND hiện chủ yếu tập trung quy định về mức chi tài chính cho hoạt động tổ chức Hội thi và Cuộc thi, trong khi cơ chế khuyến khích chưa thực sự tạo động lực đủ mạnh để thu hút các đối tượng có trình độ chuyên môn cao, các nhà khoa học, doanh nghiệp và các giải pháp có khả năng ứng dụng rộng rãi hoặc thương mại hóa.

Do đó, việc xây dựng nghị quyết mới thay thế là cần thiết nhằm nâng cao vai trò của các Hội thi, Cuộc thi trong hệ sinh thái đổi mới sáng tạo của địa phương, đồng thời thể hiện rõ cam kết của tỉnh trong việc khuyến khích lao động sáng tạo và tôn vinh các giá trị trí tuệ.

4.3. Một số quy định chưa bảo đảm tính linh hoạt trong quá trình tổ chức thực hiện

Trong quá trình triển khai thực hiện, nhiều nội dung chi được quy định tại Nghị quyết phải dẫn chiếu hoặc vận dụng theo Thông tư 27/2018/TT-BTC của Bộ

Tài chính. Sau nhiều năm áp dụng, một số định mức chi của văn bản này không còn hoàn toàn phù hợp với yêu cầu tổ chức thực tế của các Hội thi và Cuộc thi, trong khi Nghị quyết của tỉnh chưa có cơ chế điều chỉnh linh hoạt.

Thực tiễn triển khai cho thấy việc lập dự toán và thực hiện thanh quyết toán kinh phí trong một số trường hợp còn gặp khó khăn do định mức chi thấp hoặc chưa bao quát đầy đủ các hoạt động cần thiết phục vụ công tác tổ chức. Điều này ảnh hưởng nhất định đến tính chủ động của cơ quan tổ chức và quy mô triển khai các hoạt động hỗ trợ phong trào sáng tạo.

4.4. Yêu cầu hoàn thiện hệ thống chính sách tài chính của địa phương

Việc rà soát, sửa đổi hoặc thay thế Nghị quyết 14/2018/NQ-HĐND cũng là yêu cầu cần thiết trong quá trình hoàn thiện hệ thống văn bản quy phạm pháp luật của tỉnh, bảo đảm sự đồng bộ với các quy định pháp luật hiện hành và các cơ chế chính sách tài chính của địa phương.

Việc ban hành nghị quyết mới sẽ góp phần cập nhật các quy định liên quan đến quản lý ngân sách nhà nước, bảo đảm tính thống nhất với các văn bản pháp luật hiện hành, đồng thời khắc phục tình trạng áp dụng kéo dài các quy định đã không còn phù hợp với điều kiện thực tiễn.

Từ những vấn đề phát sinh nêu trên cho thấy việc nghiên cứu xây dựng và ban hành nghị quyết mới thay thế Nghị quyết 14/2018/NQ-HĐND là cần thiết, nhằm hoàn thiện cơ chế chính sách khuyến khích hoạt động sáng tạo khoa học - kỹ thuật trên địa bàn tỉnh, đáp ứng yêu cầu phát triển kinh tế - xã hội trong giai đoạn mới.

5. Những nội dung khác (nếu có)

Việc tổng kết thi hành Nghị quyết số 14/2018/NQ-HĐND cho thấy Nghị quyết đã hoàn thành vai trò trong giai đoạn nhất định, tuy nhiên không còn phù hợp với yêu cầu thực tiễn hiện nay. Việc xây dựng và ban hành Nghị quyết mới thay thế là cần thiết, khách quan, phù hợp với chủ trương phát triển khoa học, công nghệ và đổi mới sáng tạo của tỉnh Lào Cai trong giai đoạn mới.

Từ kết quả tổng kết việc thi hành Nghị quyết 14/2018/NQ-HĐND và những vấn đề phát sinh trong thực tiễn, việc xây dựng Nghị quyết mới thay thế cần được nghiên cứu theo hướng bảo đảm phù hợp với các quy định pháp luật hiện hành, đồng thời đáp ứng yêu cầu khuyến khích hoạt động sáng tạo khoa học - kỹ thuật trên địa bàn tỉnh trong giai đoạn mới.

5.1. Bảo đảm sự phù hợp với hệ thống pháp luật hiện hành

Nghị quyết mới cần được xây dựng trên cơ sở cập nhật đầy đủ các quy định pháp luật của Trung ương liên quan đến cơ chế tài chính cho hoạt động khoa học, công nghệ và đổi mới sáng tạo, đặc biệt là các quy định về quản lý ngân sách nhà nước và định mức chi cho hoạt động tổ chức Hội thi Sáng tạo kỹ thuật và Cuộc thi Sáng tạo thanh, thiếu niên, nhi đồng.

Việc xây dựng Nghị quyết phải bảo đảm đúng thẩm quyền của Hội đồng nhân dân tỉnh Lào Cai trong việc quyết định các chính sách chi từ ngân sách địa phương, đồng thời bảo đảm tính thống nhất, đồng bộ với các văn bản quy phạm pháp luật hiện hành của Trung ương.

5.2. Điều chỉnh mức chi và cơ chế khuyến khích phù hợp với thực tiễn

Một trong những nội dung trọng tâm của Nghị quyết mới là nghiên cứu điều chỉnh mức chi giải thưởng và một số nội dung chi tổ chức Hội thi, Cuộc thi theo hướng phù hợp hơn với điều kiện kinh tế - xã hội hiện nay và tương xứng với giá trị khoa học - kỹ thuật của các công trình, giải pháp sáng tạo.

Việc điều chỉnh mức chi cần bảo đảm vừa tạo động lực khuyến khích các tổ chức, cá nhân tích cực tham gia nghiên cứu, sáng tạo, vừa phù hợp với khả năng cân đối ngân sách của địa phương.

5.3. Tăng cường hiệu quả khuyến khích phong trào sáng tạo khoa học - kỹ thuật

Nghị quyết mới cần tiếp tục khẳng định vai trò của Hội thi Sáng tạo kỹ thuật và Cuộc thi Sáng tạo thanh, thiếu niên, nhi đồng như những kênh quan trọng để phát hiện, tôn vinh và lan tỏa các sáng kiến, giải pháp sáng tạo trên địa bàn tỉnh.

Thông qua các cơ chế khuyến khích phù hợp, Nghị quyết sẽ góp phần thúc đẩy phong trào nghiên cứu khoa học, cải tiến kỹ thuật trong đội ngũ trí thức, cán bộ kỹ thuật, người lao động và học sinh; đồng thời tạo điều kiện thuận lợi cho việc ứng dụng và nhân rộng các giải pháp sáng tạo vào thực tiễn sản xuất và đời sống.

5.4. Bảo đảm tính khả thi và ổn định trong tổ chức thực hiện

Việc xây dựng Nghị quyết mới cần được thực hiện trên cơ sở đánh giá đầy đủ thực tiễn tổ chức Hội thi và Cuộc thi trong thời gian qua, bảo đảm các quy định về nội dung chi, mức chi và cơ chế tổ chức thực hiện có tính khả thi, rõ ràng và thuận lợi cho quá trình triển khai.

Đồng thời, Nghị quyết cũng cần bảo đảm tính ổn định trong tổ chức thực hiện, hạn chế việc phải điều chỉnh thường xuyên, tạo điều kiện cho các cơ quan, đơn vị chủ trì chủ động xây dựng kế hoạch, bố trí nguồn lực và triển khai các hoạt động khuyến khích sáng tạo khoa học - kỹ thuật một cách hiệu quả.

III. ĐỀ XUẤT, KIẾN NGHỊ

Trên cơ sở kết quả tổng kết việc thi hành Nghị quyết số 14/2018/NQ-HĐND, Sở Khoa học và Công nghệ đề xuất, kiến nghị một số nội dung sau:

1. Về việc xây dựng Nghị quyết thay thế

Đề nghị Hội đồng nhân dân tỉnh Lào Cai xem xét ban hành Nghị quyết mới thay thế Nghị quyết số 14/2018/NQ-HĐND nhằm điều chỉnh, cập nhật một số nội dung cho phù hợp với quy định pháp luật hiện hành và điều kiện thực tiễn của địa phương.

Việc xây dựng Nghị quyết mới cần tập trung điều chỉnh mức chi giải thưởng và một số nội dung chi phục vụ tổ chức Hội thi Sáng tạo kỹ thuật và Cuộc thi Sáng tạo thanh, thiếu niên, nhi đồng theo hướng bảo đảm tính đồng viên, khuyến khích, phù hợp với điều kiện phát triển kinh tế - xã hội của tỉnh và khả năng cân đối ngân sách địa phương.

2. Về bảo đảm tính thống nhất của hệ thống pháp luật

Nghị quyết mới cần được xây dựng trên cơ sở bảo đảm sự thống nhất, đồng bộ với các quy định hiện hành của Trung ương về quản lý tài chính, chế độ chi cho hoạt động khoa học, công nghệ và đổi mới sáng tạo; đồng thời phù hợp với các quy định của pháp luật về ngân sách nhà nước và thẩm quyền ban hành chính sách của Hội đồng nhân dân cấp tỉnh.

Đối với các nội dung chi đã được quy định cụ thể trong các văn bản của Trung ương hoặc trong các nghị quyết hiện hành của Hội đồng nhân dân tỉnh, có thể tiếp tục thực hiện theo phương thức dẫn chiếu để bảo đảm tính ổn định và linh hoạt trong quá trình áp dụng.

3. Về nâng cao hiệu quả tổ chức Hội thi và Cuộc thi

Tiếp tục duy trì và nâng cao chất lượng tổ chức Hội thi Sáng tạo kỹ thuật và Cuộc thi Sáng tạo thanh, thiếu niên, nhi đồng của tỉnh, coi đây là một trong những hoạt động quan trọng nhằm phát hiện, tôn vinh và thúc đẩy phong trào nghiên cứu khoa học, cải tiến kỹ thuật và đổi mới sáng tạo trong đội ngũ trí thức, cán bộ kỹ thuật, người lao động và học sinh trên địa bàn tỉnh.

Đồng thời, cần tăng cường công tác tuyên truyền, phổ biến về ý nghĩa và hiệu quả của các Hội thi, Cuộc thi; khuyến khích việc ứng dụng, nhân rộng các giải pháp sáng tạo có giá trị vào thực tiễn sản xuất và đời sống.

4. Về tổ chức thực hiện

Đề nghị Ủy ban nhân dân tỉnh Lào Cai chỉ đạo các sở, ngành, địa phương liên quan tăng cường phối hợp trong quá trình xây dựng và triển khai thực hiện Nghị quyết mới; bảo đảm sự thống nhất trong tổ chức thực hiện, nâng cao hiệu quả quản lý nhà nước đối với các hoạt động khuyến khích sáng tạo khoa học - kỹ thuật trên địa bàn tỉnh.

Bên cạnh đó, cần từng bước nghiên cứu các giải pháp huy động nguồn lực xã hội hóa, khuyến khích sự tham gia của các tổ chức, doanh nghiệp và cá nhân trong việc hỗ trợ phong trào sáng tạo khoa học - kỹ thuật của tỉnh, góp phần nâng cao hiệu quả thực thi chính sách và thúc đẩy hệ sinh thái đổi mới sáng tạo tại địa phương.

Trên đây là Báo cáo tổng kết việc thi hành Nghị quyết số 14/2018/NQ-HĐND về quy định mức chi giải thưởng Hội thi Sáng tạo kỹ thuật và Cuộc thi Sáng tạo thanh, thiếu niên, nhi đồng tỉnh. Sở Khoa học và Công nghệ tỉnh Lào Cai kính trình Ủy ban nhân dân tỉnh Lào Cai xem xét, chỉ đạo làm cơ sở nghiên

cứu, xây dựng và trình Hội đồng nhân dân tỉnh Lào Cai ban hành Nghị quyết thay thế theo quy định.

Nơi nhận:

- Như trên;
- Văn phòng UBND tỉnh;
- Liên hiệp Hội tỉnh Lào Cai;
- Sở Tư pháp;
-
- Lưu: VT, VP.

GIÁM ĐỐC

PHỤ LỤC***1. Chủ trương, đường lối của Đảng có liên quan đến chính sách/dự thảo**

CHÍNH SÁCH/ QUY ĐỊNH CỦA DỰ THẢO	CHỦ TRƯỞNG, ĐƯỜNG LỐI CỦA ĐẢNG	ĐÁNH GIÁ (Đã thể chế đầy đủ hoặc một phần)	ĐỀ XUẤT XỬ LÝ

2. Văn bản quy phạm pháp luật có liên quan đến chính sách/dự thảo

CHÍNH SÁCH/ QUY ĐỊNH CỦA DỰ THẢO VĂN BẢN	QUY ĐỊNH CỦA PHÁP LUẬT HIỆN HÀNH CÓ LIÊN QUAN	ĐÁNH GIÁ (Tính hợp hiến, tính hợp pháp, tính thống nhất)	ĐỀ XUẤT XỬ LÝ

3. Điều ước quốc tế có liên quan đến chính sách/dự thảo

CHÍNH SÁCH/ QUY ĐỊNH CỦA DỰ THẢO VĂN BẢN	QUY ĐỊNH CỦA ĐIỀU ƯỚC QUỐC TẾ CÓ LIÊN QUAN	ĐÁNH GIÁ (Tính tương thích)	ĐỀ XUẤT XỬ LÝ